

Libris

ROMÂNIA – ROMANIA

Respect pentru oameni și cărți

MARAMUREȘ



MARAMUREȘ



Vechea „țară” a Maramureșului reprezintă un loc „fără pereche” în peisajul românesc. Descoperim aici o lume care, nefiind opacă la tehnologiile și confortul modernității, este încă plină de savoarea și sensurile civilizației țărănești de altădată. Cât de firesc știu moroșenii să umble printre obiectele pe care le-au moștenit din bătrâni și să aibă grijă de ele; pentru ei, nici unul dintre aceste lucruri nu e vetust, învechit, desuet, deci „bun de aruncat”.

Vă propunem un scurt periplu prin satele maramureșene cuibărite în văile Marei, Izei, Cosăului, Vișeuului și Tisei. Vom urmări de-a lungul acestor așezări mirabilele metamorfoze ale lemnului... Cu ce fastuoasă risipă de imaginație ne întâmpină porțile gospodăriilor moroșene, migălos sculptate în lemn masiv cu motive care se înlănțuie unul după altul alcătuind inegalabile „desene”: discuri solare, arbori ai vieții, cruci, figuri geometrice, păsări, șerpi, figuri antropomorfe.

Minunata civilizație a lemnului este strălucit ilustrată și de celebrele biserici maramureșene, individualizate nu doar prin sculpturile lor minunate, ci și prin tehnica arhitecturală și armonia proporțiilor, care ating perfecțiunea și le-au adus câtorva dintre ele recunoașterea UNESCO – este vorba despre bisericile din Poienile Izei (1604), Budești Josani (1643), leud Deal (secolul al XVII-lea), Bârsana (1720) și Desești (1770) din Maramureșul Istoric, Șurdești (1766) și Plopiș (1792) din Țara Chioarului și Rogoz (1663) din Țara Lăpușului.



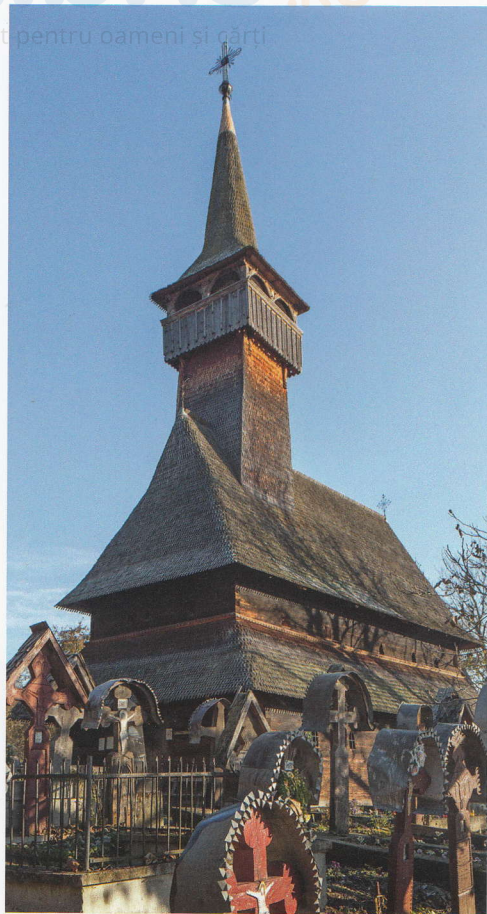
Libris RO

Respect pentru oameni și cărți





Respect pentru oameni și cărți.



Biserica de lemn din Ieud / The wooden church in Ieud

Comunitățile maramureșene au conservat numeroase instalații gospodărești tradiționale – vâltori, mori, horincii, pive, oloinițe. Nu sunt deloc ieșite din uz, simple exponate de muzeu: în preajma marilor sărbători creștine, când se face curățenia generală, la vâltoare – „mașina de spălat” a satului – se adună toate femeile, ca să-și spele cergile. Iar ingenioasa instalație numită horincie servește la obținerea prea binecunoscutei horinci, dublu distilată, cu care vă vor îmbia negreșit oamenii locului, de le veți trece pragul.

Alte atracții inedite ale Maramureșului: vechile sărbători rurale și pastorale, precum Tânjaua de pe Mara, Ruptul Sterpelor, procesiunile de Sfânta Maria Mare de pe Valea Izei, celebrarea Zilei Morților (Luminația), o plimbare cu mocănița de-a lungul Văii Vaserului, un popas la Cimitirul Vesel de la Săpânța.



Res



Prescura este dată ca pomană, în amintirea morților. / Prescura is given as alms in commemoration of the dead.



larna e a saniei. / Winter is for the sleigh.

Libris

Maramureș .RO

Respect pentru oameni și cărți



The old land of Maramureș is a place “without pair” in the Romanian landscape. We discover here a world which, while not being opaque to technology and modern comforts, is still full of the flavour and meanings of the ancestral peasant culture. It is with great naturalness that the folk of Maramureș dwell among and care for the objects they have inherited from their forefathers. And so whence the simplicity with which they have been able to adapt to the latest inventions of our modern civilisation?

We propose a short tour of the villages of Maramureș, which nestle in the Marei, Izei, Cosăului, Vișeuului and Tisei valleys. For the length of all these settlements, we shall follow the marvellous metamorphoses of wood. The portals of Maramureș homesteads greet us with a lavish display of imagination, their massive wood meticulously carved with combinations of matchless motifs: solar disks, the tree of life, crosses, geometrical figures, birds, serpents, and anthropomorphic designs.

The marvellous civilisation of wood is brilliantly illustrated by the celebrated churches of Maramureș, unique not only because of their marvellous carvings, but also their architectural techniques and the harmony of their proportions, which achieve perfection and have earned a number of the churches UNESCO World Heritage status, namely the wooden churches at Poienile Izei (1604), Budești Josani (1643), Ieud Deal (17th century), Bîrsana (1720), Desești (1770) in historic Maramureș, Șurdești (1766) and Plopiș (1792) in the Land of Chioar, and Rogoz (1663) in the Land of Lăpuș.



The communities of Maramureș have preserved numerous traditional household installations – fulling pools, water mills, brandy stills. They are by no means museum pieces: before major Christian feast days, when general cleaning is done, all the women gather at the fulling pool the village – “washing machine” – to wash their rugs. The ingenious installation called a “horincie” serves to produce the well-known “horinca”, or double-distilled brandy.

Other unique attractions of Maramureș: ancient rural and pastoral festivals, such as the Separation of the Barren Sheep or the processions in the Iza Valley on the holy day of the Dormition of the Mother of God, the famous Day of the Dead, the narrow-gauge steam railway in the Vaser Valley, the Merry Cemetery at Săpânța.



Pomenirea morților / Remembrance of the dead